

Nieuwsbrief 2 2026 KNNV Waterweg-Noord

De afdeling Waterweg-Noord van de KNNV organiseert meerdere activiteiten. In deze nieuwsbrief informeren we u weer over een aantal onderwerpen. Veel leesplezier!

Te beginnen met een nieuw logo! In een volgende nieuwsbrief meer over de makers hiervan!

- Cursus wilde bijen
- Verslag vogelexcursie Arendsduin
- Crowdfundingsactie Behoud de Boshoeck
- Verslag verplaatsen ijsvogelbroedlocatie Schiedam
- Aankomend natuurcafé
- Leestips
- Agenda februari

Welke bijen wonen er eigenlijk in een insectenhotel?

Het gaat niet goed met de bijen in ons land. Om de bijen te beschermen is het belangrijk om meer kennis over deze insecten te vergaren. Wie zich erin verdiept, ontdekt hele leuke diertjes. Bijen zijn onmisbaar bij de bestuiving van planten en bomen en hebben een cruciale functie in de natuur en bij de voedselproductie.

Veel soorten hebben behoefte aan een bepaalde leefomgeving en één of meer specifieke plantensoorten als voedselbron. Als die leefomgeving ontbreekt, zullen die bijen verdwijnen. Maar zodra nestgelegenheid en voedselplanten aanwezig zijn, komen ze meestal vanzelf weer aanvliegen.

Het bijvriendelijk beheren van groenstroken, parken en tuinen én daarbij zorgen voor nestgelegenheid is daarom heel zinvol. Het is ook leuk om een insectenhotel in de tuin of op het balkon te hebben. Hoe meer je ervan weet, hoe interessanter het wordt.

KNNV Natuurlijk Waterweg-Noord biedt een bijencursus aan, gegeven door Marcel Polak. Hij is bioloog, en monitort onder meer welke bijen voorkomen op een bijvriendelijk beheerde groenstrook.

Inhoud van de cursus:

Naast een algemene kennismaking met solitaire bijen, zal Polak veel aandacht besteden aan bestuivingsrelaties tussen bij en plant en aan

relaties tussen verschillende bijen geslachten.

Je leert aan de hand van het uiterlijk en het gedrag de verschillende soorten die vaak in insectenhoeven voorkomen herkennen. Zo wordt een hotel in de tuin niet alleen nuttig voor de natuur, maar ook een plek om dichtbij huis op onderzoek uit te gaan.

Data: 19 en 26 maart en 2 april 2026, 20.00 tot ongeveer 22.00 uur. In de Boshoeck, Bospad 3, Schiedam

Kosten: 15,- euro. Leden Natuurlijk Waterweg-Noord gratis.

Opgeven: bescherming@waterweg-noord.knnv.nl

Vogelexcursie

Arendsduin

Afgelopen 1 februari gingen we met een klein groepje naar het 'Arendsduin'. Eigenlijk wist niemand waar het was. Vroeger was dit gewoon een stukje van de Kapittelduinen, maar het schijnt gerelateerd te zijn aan een gehucht dat diezelfde naam droeg.

Oh ja.. het ging over

een vogelexcursie. Vrij snel nadat we op onze wandeling terecht kwamen vloog er een roepende ijsvors over. Erg jammer dat deze niet in beeld kwam, want dit zijn wel de krenten in de pap. Langs het strand gingen we op zoek naar de veel gemelde sneeuwgorzen. Na lang speuren vonden we een groep van 39 vogels. **Bontbekplevieren** wel te verstaan, maar geen sneeuwgorzen. We zeiden nog tegen elkaar, vast en zeker dat ze vandaag nog gemeld worden. En dat bleek, een andere bekende vogelaar, was ze een kwartier na ons op dezelfde plek als waar we de bontbekplevieren zagen. Ach ja..

Langs het strand zagen we nog een aantal meeuwen zitten en het leuke aan meeuwen is dat je ze per kalenderjaar kunt determineren. Zo zagen we adulte Grote Mantelmeeuw, een 3^e jaars Grote Mantelmeeuw en een 2^e jaars **Pontische meeuw**.

Andere hoogtepunten waren Goudvink, Jan-van-gent, Alk en toendrarietganzen. Wil je graag een keertje mee? Zie de agenda en ga bijvoorbeeld 8 maart mee met de volgende excursie.

Met de aanleg van de nieuwe verbinding tussen Vlaardingen en de Botlek is er een stukje Oeverbos aangelegd, waar we eigenlijk nog niet zo goed weten wat er te zien en horen zal zijn. Wellicht zijn er voor onze regio wat pionier soorten aanwezig. Een oeverpieper zou kunnen en mogelijk een grote stern. Dat zou wel erg mooi zijn. Meer over de plannen voor het Oeverbos: klik [**HIER**](#).

NB we hebben de datum tov wat in Struinen staat gewijzigd naar zondag 8 maart. We vertrekken om 8:00 van het Shell station aan de Holysingel. We verwachten ca. 14:00 weer terug te zijn.

De Boshhoek gaat door!

Na een lange periode van onzekerheid is in januari 2026 een huurovereenkomst met de gemeente getekend, zodat Natuurcentrum De Boshhoek de komende jaren door kan gaan op Bospad 3 in Schiedam. Maar daar hangt nu wél een grote uitdaging aan vast: een jaarlijkse huur van ruim € 47.000 plus bijkomende kosten zoals gas, water en elektra.

Waarom uw hulp nú nodig is!

Deze nieuwe huurlast (van € 0 naar bijna € 4.000 per maand) is voor een vrijwilligersorganisatie niet "zomaar" op te brengen. Daarom vragen we iedereen die De Boshhoek een warm hart toedraagt: help mee om de huur te dragen en daarmee Natuurcentrum De Boshhoek open te houden.

Of u nu €5, €25 of meer kunt missen: elke donatie is welkom!

Doneren kan via:

<https://www.geef.nl/nl/actie/natuurcentrum-de-boshhoek-moet-van-0-naar-e47265-00-huur/donateurs> of via de QR-code

Wanneer die QR-code niet (goed) werkt?
klik [**HIER**](#)

Plaatsing van de ijsvogelbroedwand in het Beatrixpark in Schiedam

Op zaterdag 24 januari 2026 verzamelde om 9.30 uur een groep enthousiaste vrijwilligers van de lokale KNNV en de Vogelbescherming zich op het heemeiland bij de bijenstal van het Prinses Beatrixpark in Schiedam om, onder leiding van Dennis Vermaas van VermiService, een ijsvogelbroedwand te maken. Het was een perfecte winterdag: koud en zonnig, bepaald geen straf dus om buiten met elkaar eens even flink de

handen uit de mouwen te steken.

In het Prinses Beatrixpark zijn diverse keren ijsvogels gesignaleerd, maar er is nog nooit een broedplek gevonden. Ijsvogels broeden bij voorkeur in steile, verticale wanden langs helder, visrijk water. Ze graven zelf een 50 tot 100 cm lange nesttunnel, die eindigt in een nestkamer, vaak op plekken waar natuurlijke oevers zijn afgekalfd of in wortelkluiten van omgevallen bomen. We weten inmiddels uit

ervaring dat door een gebrek aan natuurlijke oevers, ook kunstmatige ijsvogelwanden intensief worden gebruikt. Ondanks hun naam, zijn ijsvogels kwetsbaar voor strenge winters zodat een succesvol broedseizoen erg belangrijk is voor het voortbestaan. In het Prinses Beatrixpark is voldoende voedsel beschikbaar, maar er zijn geen natuurlijke omstandigheden voor het bouwen van een nest. Reden voor de vrijwilligers om, in samenwerking met de Stichting Vrienden van het Beatrixpark Schiedam en de gemeente Schiedam, de ijsvogel een handje te helpen. Dennis had van tevoren al de benodigde leemgrond (zo'n 6 m³) en andere materialen zo dicht mogelijk bij de potentiële broedlocatie gebracht, zodat we meteen aan de slag konden met het opbouwen van het schot. Het schot moet ervoor zorgen dat er een steile wand ontstaat, waar de ijsvogel de nesttunnel in kan graven. Leemgrond is de ideale grondsoort voor de ijsvogel omdat dit stevig genoeg is om in te graven zonder dat de tunnel instort. Nadat de grond voldoende is ingeklonken, zal het schot worden verwijderd. Dit duurt waarschijnlijk 2 a 3 jaar.

Voor het plaatsen van het schot, werden eerst de oeverplanten verplaatst naar een plek langs de oever. Zo heeft het project zo min mogelijk negatieve impact op de bestaande begroeiing. De ijsvogelbroedlocatie ziet er nu in de winter kaal uit, maar in het voorjaar schieten de planten weer uit en bieden ze de benodigde beschutting voor de broedwand.

Twee vrijwilligers zijn aan de slag gegaan met het plaatsen van het hek waar later een informatiebord op zal worden geplaatst. De vrijwilligers willen hiermee niet alleen informatie geven over ijsvogel, maar meteen aandacht vragen voor het belang van stedelijke biodiversiteit.

Na alle voorbereidingen en een warme kopje koffie met iets lekkers, was iedereen weer opgeladen om de grond naar het schot te kruien. In de loop van de middag lag alle grond tegen het schot en kon de berg worden ingeplant met inheemse planten.

Dennis heeft vervolgens voor de ijsvogels in het schot

gaten geboord, zodat zij nu al bij de grond kunnen en in het voorjaar kunnen nestelen. Ijsvogels broeden van februari/maart tot augustus, met vaak twee tot vier legsels van 6-7 eieren.

We bedanken alle vrijwilligers voor hun inzet en enthousiasme. Jan wensen wij in het bijzonder een spoedig herstel toe.

Verder bedanken we Fonds Schiedam Vlaardingen, de landelijke KNNV, de lokale KNNV Waterweg-Noord, Stichting Vrienden van het Beatrixpark alsook het Wijkfonds Kethel voor hun financiële bijdrage aan dit project. Hierdoor konden we Dennis vragen om ons bij de bouw van de ijsvogelbroedplek professioneel te begeleiden.

Tot slot danken we iedereen die via de QR code financieel heeft bijgedragen om dit project te realiseren. Hiermee konden we o.a. het informatiebord bekostigen. Het ontwerp hiervan is klaar. Dit bord wordt in een later stadium geplaatst.

We hopen dat de Schiedamse ijsvogels de broedlocatie snel zullen weten te vinden!

maken heeft. Hij is vrijwilliger bij de Sterrenwacht Mercurius in de Biesbosch. Arjan vertelt graag over astronomie en houdt daarover verschillende lezingen. Ook geeft hij een workshop fotografie van de sterrenhemel. Hij hoopt ons te verrassen en te verwonderen met informatie en beelden over de hemel boven ons. Kom luisteren naar Arjan. De toegang is gratis, koffie € 2,=, tweede kopje gratis.

Leestips

Natuur afgenomen met 158 km²

Volgens het Centraal Bureau van Statistiek nam de oppervlakte van natuurgebieden (bos, grasland, duin- en kustgebieden) in Nederland tussen 2013 en 2022 met ongeveer 158 vierkante kilometer af. Dat was een afname van ongeveer 2,5 procent. Verdere versnippering desastreus voor biodiversiteit. klik [HIER](#)

Mick Otten

Keek er iemand naar mij of verbeeld ik mij dat? Is het fantasie of waanzin? Geïnspireerd door de 'ogen van Salvador Dalí' in Spellbound, een speelfilm uit 1945 van Alfred Hitchcock, en de 'ogen van Abelen', heb ik een fotomontage gemaakt. Die bestaat uit meer dan 60 van die ogen. Op mijn website - klik [hier](#) - kun je daar meer over lezen.

Agenda Maart

- 2 maart; Algemene ledenvergadering 1
- 5 maart; Strandwerkgroep zeedieren
- 7 maart; Natuurcafé
- 8 maart; Vogelexcursie Oeverbos en Krabbepas
- 9, 16, 23 en 30 maart; Basiscurus Natuur ontdekken
- 11 maart; Plantenwerkgroep binnen determineren
- 19 en 26 maart; Cursus 'Wilde Bijen'
- 28 maart; basiscursus excursie
- 30 maart; Algemene ledenvergadering 2

Onze Facebook pagina

<https://www.knnv.nl/afdeling-waterweg-noord>

Instagram

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u pr@waterweg-noord.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta